

פרשת תולדות

מטל השמים (כז, כח)

'טל השמים' מול 'משמני הארץ' מה קודם?

לברור מהות הברכות של יצחק לשני בניו יעקב ועשיו. ומה ההשלכות לגבינו לימינו אלה.

יצחק אבינו בהיותו כבן מאה ועשרים עלה במחשבתו ליתן ברכה שתחול על שני בניו, ושביחוד שניהם יקימו אומה שתקרא בשם ה'.

זאת אומה שטמונה & בה כבר & ברכת אברהם הברכה השמימית הרוחנית, אך כעת יש את הצורך ליתן לאומה הזאת ההולכת להתפתח & את הברכה הארצית הברכה הגשמית. יצחק כנראה הבין שאצל יעקב יש כבר את הברכה הרוחנית, הוא, יעקב בטבעו מתאים לה הרי הלוא הוא כבר משחר ילדותו & 'איש תם יושב אהלים' ברור לו ליצחק שברכת אברהם הרוחנית תעבור באופן טבעי ליעקב, אך בצד הגשמי של הקמת אומה צריך מישהו ששייך מנטאלית לעולם הזה.

את מי משניהם יבחר יצחק לתפקיד הזה, ברור ליצחק שעשיו הכי מתאים למה? כי & הנה הלוא יש לי בן יודע ציד איש שדה הוא הלוא הכי מתאים לכך לנחול ברכת העולם הזה ביותר.

מתוך מחשבה עמוקה וגבוהה זו החליט יצחק לברך את עשיו. ולא נבוא ונאמר שיצחק עיוור היה ובכלל לא הכיר באמת את תכונות בניו, או חל בו שיבוש במחשבתו חלילה מפאת גילו וזקנותו, נראה שאל לנו לומר זאת, אלא נאמין שידע הוא גם ידע מי הם בניו ידע את אשר נפשותם פנימה אך בכל זאת, זוהי & הייתה החלטתו לברך את עשיו בנו הגדול בדווקא.

אלא מאי? רבקה חשבה אחרת כי אמרה אם עשיו יקבל את הברכה הגשמית ויהיה בידו כל העושר הגשמי וזאת כדי לכלכל את יעקב האיש הרוחני כדוגמת יששכר וזבולון, וביחד להקים אומה אחת משני הבנים ביחד, חיבור כזה לא שייך, למה? כי הוא ברשעתו יגרוף את כל הממון והרווחים לכיסו ולא ייחנה את יעקב איש הרוח, מכל הרווחים הללו, באומרו לעצמו בשביל מה איש כזה רוחני צריך בכלל שיהיה לו את העניין הגשמי, וברמאות, 'יגרוף' הוא את כל ההון הזה לכיסו.

וידעה רבקה שיעשה עשיו את כל המאמצים למנוע ממנו ליהנות מן הרווחים.

אכן מתוך חשש & זה אמרה רבקה בליבה יעקב חייב ליקח את הברכה הזו את ברכה העולם הזה שמתכוון כעת יצחק לתת לעשיו, ובלי להתיעץ עם יצחק קמה ועשתה מה שעשתה והאיצה ביעקב לקום ולפעול כאן ועכשיו.

יעקב היה אם כן חייב היה להיות מחופש לעשיו כי כדי לקבל את ברכות העולם הזה. לבוש היה בבגדי עשיו החמודות לבוש היה על צווארו עורות השעיר וכל זה שיצחק יחוש כאילו עשיו עומד אצלו. צריך היה יעקב כדי לקבל הברכות הללו להיות שייך פיזית לעולם הזה אם כן לבוש היה בבגדי העולם הזה, ושיהיה לו גם כלפי חוץ ידיים של העולם הזה ידיים שעירות, אך את קולו את העניין הפנימי הרוחני לא שינה אל & נשאר קולו קול יעקב.

הבה נביט ונעיין בפסוקים בהם מופיעה הברכה ליעקב המחופש וכן בברכה לעשיו האמיתי.

ליעקב המחופש-"וייתן לך האלוהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש"

פרשת תולדות

ולעשיו המרוגז "הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל".

הנה לכאורה קיבלו הם את אותו דבר טל השמים ומשמני הארץ מה ההבדל?

אלא ההבדל הוא מה קודם. שהרי טל השמים הכוונה היא דברים רוחניים ומשמני ארץ דברים גשמיים. אז יוצא שיעקב מקבל הברכה שתמיד יהיה עסוק ראשו ורבו בעניין הרוחני וממילא ודרך אגב גם ברכה כלכלית,

לעומת עשיו שקיבל בתחילה ברכה ברווחה כלכלית ורק על גבי זה ברכה רוחנית .

יוצא מכך, שהרי רואים אנו יהודים צדיקים שבמהלך הדורות לא עזבו אמונתם והדבקות בבוראם. ובכל מצב בו הם היו בראש ובראשונה מה שהיה חשוב להם זה הקדושה והדבקות לא קשר למצב כלכלי.

עשיו שמסמל את אומות העולם הנאורות מה שחשוב אצלם הוא הצד האסטטי והרווחה הכלכלית, ורק על גבי זה מתוך הנוחות הפיזית יש וניתן להם רצון ויכולת לעסוק קצת במחשבות רוחניות, אך לא תמצא גוי מאומות העולם בכל הגלובוס, ושמצבו הכלכלי ירוד וחי בתת תזונה ורווי האיזור בחוליים ומחייטם היא לחם ומים וממש חסרים הם & כל כח של קניה כלכלי, שיהיה עוסק הוא במחשבתו בדברים רוחניים?

וזה מחזק את העובדה שיצחק אכן ידע בתחילה שאכן יעקב עומד לפניו, אומנם מחופש אך אם זה יעקב, אומר יצחק בליבו, בטוחני שהדברים הרוחניים הם שיעמדו בראש מעייניו ורק על גבי זה יתברכו כליו בדברים הגשמיים. וגם קצת יש רמז לכך שכאשר יעקב חוזר מחרן נאמר ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות. בית קבע לצד הרוחני ליעקב ברוחני וסוכה למקנה שכן סוכה היא בית זמני ועראי כמו כל עניין העולם הזה הוא & עראי דהיינו בנב סוכה לקניינים החומריים...

המסר לגבינו:

נברך את ילדינו בראש ובראשונה בברכה ברוחנית בגדלות מוחין ובהתעסקות ב "טל השמים", ורק על גבי זה ייתן ה' ברכה להם בנכסיהם ועיסוקם יהא קרוב לעיר בבחינת "משמני ארץ יהיה מושבך".